

Sag C-423/21**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

12. juli 2021

Forelæggende ret:

Oberster Gerichtshof (Østrig)

Afgørelse af:

22. juni 2021

Revisionsappellant (herefter »sagsøger«):

Grand Production d.o.o.

Revisionsindstævnte (herefter »sagsøgte«):

GO4YU GmbH

DH

GO4YU d.o.o Beograd

MTEL Austria GmbH

Hovedsagens genstand

Ophavsret – anmodning fra en medievirksomhed med hjemsted i Serbien om fastsættelse af foreløbige forholdsregler mod en operatør hjemmehørende i Serbien af en streamingplatform, som spreder sine programmer over hele verden – herunder i Østrig – samt mod tredjemænd med hjemsted i Den Europæiske Union, som kontraktligt og/eller selskabsretligt er forbundet med denne operatør – begrebet »overføring til almenheden« som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 2001/29/EF – territorialitetsprincippet – artikel 7, nr. 2), i forordning (EU) nr. 1215/2012

Præjudicielle spørgsmål

I. Skal begrebet »overføring til almenheden« i artikel 3, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationsområdet (EFT L 167, s. 10) fortolkes således, at denne foretages af den (i dette tilfælde ikke i Den Europæiske Union hjemmehørende) direkte operatør af en streamingplatform, som

- alene træffer afgørelse om indholdet og blokering af TV-programmer, som denne spreder, og gennemfører denne på det tekniske plan,
- som har enadministratorrettigheder til streamingplatformen,
- kan øve indflydelse på, hvilke tv-programmer der kan modtages af slutbrugeren via tjenesten, dog uden at kunne øve indflydelse på programmernes indhold,
- og er den eneste, der kontrollerer, hvilke programmer og hvilket indhold der kan ses hvornår på hvilke territorier,

når der i den forbindelse

- gives brugeren adgang ikke blot til indhold af programmer, som de pågældende rettighedshavere har givet tilladelse til at anvende online, men også til sådant beskyttet indhold, for hvilket der ikke er sikret et tilsvarende samtykke vedrørende rettigheder, og
- den direkte operatør af streamingplatformen ved, at hans tjeneste ligeledes gør det muligt at modtage beskyttet indhold af programmer uden rettighedshavernes samtykke, ved at slutkunderne anvender VPN-tjenester, som efterlader det indtryk, at slutkundernes IP-adresse og enhed befinder sig i områder, for hvilke der foreligger samtykke fra rettighedshaveren, men
- modtagelse af beskyttet indhold af programmer via streamingplatformen uden rettighedshavernes samtykke faktisk var mulig i flere uger også uden en VPN-tunnel.

II. Såfremt spørgsmål I. besvares bekræftende:

Skal begrebet »overføring til almenheden« i artikel 3, stk. 1, i direktiv 2001/29/EF fortolkes således, at denne også foretages af tredjemænd (i dette tilfælde med hjemsted i Den Europæiske Union), som kontraktligt og/eller selskabsretligt er forbundet med den i spørgsmål I. nævnte operatør af en platform, og som, uden selv at have indflydelse på blokeringen af adgangen og på programmerne og indholdet af de programmer, som vises på streamingplatformen,

- reklamerer for operatørens streamingplatform og dennes tjenester, og/eller

- med kunderne indgår aftaler om prøveabonnemeter, som ophører automatisk efter 15 dage, og/eller
- betjener streamingplatformens kunder og/eller
- på deres hjemmeside tilbyder betalings-abonnemeter til den direkte operatørs streamingplatform og derefter agerer som kundernes kontraktpartner og som betalingsmodtager, idet betalingsabonnemeterne oprettes ved, at der kun udtrykkeligt gøres opmærksom på, at visse programmer ikke er til rådighed, såfremt en kunde i forbindelse med indgåelse af aftalen udtrykkeligt anfører, at denne ønsker at se disse programmer, men hvor kunderne imidlertid, såfremt noget sådant ikke anføres eller konkret efterspørges af kunder, ikke på forhånd gøres opmærksom herpå?

III. Skal artikel 2, litra a) og litra e) samt artikel 3, stk. 1, i direktiv 2001/29/EF sammenholdt med artikel 7, nr. 2) i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelse på det civil- og handelsretlige område (EUT L 351, s. 1) forstås således, at retten i en sag om krænkelse af ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder, der sikres af den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende – fordi territorialitetsprincippet er til hinder for indenlandske retters prøvelsesret for så vidt angår udenlandske krænkelse – kun har kompetence til at påkende den skade, som er forvoldt på medlemsstatens område, eller kan eller skal denne ret også træffe afgørelse om overtrædelser, som, efter hvad den skadelidte rettighedshaver hævder, er begået (over hele verden).

Anførte EU-retlige forskrifter

Artikel 2, litra a) og e), artikel 3, stk. 1, og artikel 5, stk. 2, litra b), og stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationsområdet samt artikel 7, nr. 2) i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område

Anførte nationale forskrifter

§§ 15, stk. 1, 17, stk. 1, 18, stk. 3, 18a, stk. 1, 59a og 76a UrhG (den østrigske forbundslov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker og om ophavsretsbeslægtede rettigheder, herefter »ophavsretsloven«)

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Sagsøgeren er et selskab efter serbisk ret med hjemsted i Serbien og producerer tv-programmer, som i Serbien udsendes på PRVA's kanaler og af sagsøgte 3, der ligeledes har hjemsted i Serbien, over hele verden via dennes streamingplatform go4yu.tv. Af kontrakter indgået med PRVA udleder sagsøgte 3 en ret til at udsende bl.a. fire populære tv-shows i Serbien og Montenegro. Adgangen til disse shows skal blokeres for et publikum, som ikke befinder sig i disse lande, således at de hverken kan ses eller høres, da det udelukkende er sagsøgeren, der har senderrettighederne til disse programmer uden for disse lande. Når den IP-adresse, fra hvilken platformen tilgås, er knyttet til en enhed i et andet land, iværksættes blokeringen af adgangen af sagsøgte 3 som administrator af streamingplatformen. Sagsøgte 3 er den eneste, der kontrollerer, hvilke programmer og indhold der kan ses på hvilke territorier. Publikum kan imidlertid omgå dette ved at koble sig op på sagsøgte 3's tjeneste via en VPN-adresse, som foregøgler, at enheden befinder sig i Serbien eller i Montenegro (tjenesteudbydere eller apps udbyder sådanne tjenester, hvilket er sagsøgte 3 bekendt).
- 2 I perioden fra den 30. april 2020 til den 15. juni 2020 kunne sagsøgerens fire shows downloades i Østrig via sagsøgte 3's platform, uden at det var nødvendigt at anvende en VPN-tunnel.
- 3 Sagsøgte 1, et østrigsk kapitalselskab, reklamerer for streamingplatformen go4yu.tv i Østrig og indgår med kunderne aftaler om prøveabonnementer, der ophører automatisk, og betjener kunderne. Direktør for og enekapitalejer af sagsøgte 1 er sagsøgte 2. Sagsøgte 3 er enekapitalejer af sagsøgte 4, et østrigsk kapitalselskab som tilbyder betalingsabonnementer til streamingplatformen og agerer som betalingsmodtager.
- 4 I en opfordringskrivelse af 4. oktober 2019 har sagsøgeren gjort sagsøgte 1 og sagsøgte 3 opmærksom på, at der foreligger en krænkelse af ophavsrettigheder, fordi sagsøgerens fire shows blev udsendt uden sagsøgerens samtykke og har forlangt, at krænkelsen blev bragt til ophør. En lignende advarsel og anmodning om meddelelse af forbud blev fremsat i sagsøgerens anden opfordring af 25. februar 2020 til sagsøgte 1 og sagsøgte 2. Den 28. september 2020 afsagde Handelsgericht Wien (handelsretten i Wien) en afgørelse om meddelelse af forbud, som den 28. januar 2021 delvist blev stadfæstet og delvist blev ændret ved en afgørelse afsagt af Oberlandesgericht Wien (øverste regionale domstol i Wien). Det foreløbige forbud over for sagsøgte 3 har fået retskraft i Østrig, men sagsøgeren ønsker med sin revisionsappel ved OGH (øverste domstol) at opnå, at anmodningen tages til følge i forhold til alle fire sagsøgte i hele verden.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 5 Til støtte for sin anmodning om meddelelse af forbud har sagsøgeren gjort gældende, at alle de samvirkende sagsøgtes handlinger skal anses som udsendelse

som omhandlet i ophavsretslovens § 17 og som overføring til almenheden som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 2001/29/EF, og at de krænker sagsøgerens eneret til spredning.

- 6 Sagsøgte 1, sagsøgte 2 og sagsøgte 4 har heroverfor gjort gældende, at de ikke er passivt legitimeret, da de ikke bærer ansvaret for indholdet af programmerne, og da de ikke har begået krænkende handlinger.
- 7 Sagsøgte 3 har gjort gældende, at denne (i overensstemmelse med PRVA-koncernens anvisninger) blokerer adgangen til de programmer, som denne med rette udsender i Serbien og Montenegro, over for seere uden for disse lande.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 8 Denne anmodning om præjudiciel afgørelse udgør et supplement til Oberster Gerichtshofs (øverste domstols) anmodning om præjudiciel afgørelse i sag C-426/21 (i den sag det andet præjudicielle spørgsmål).
- 9 Med det første og det andet spørgsmål ønskes det afgjort, om også sagsøgte 1 og sagsøgte 2 samt sagsøgte 4 ud over sagsøgte 3 som direkte operatør af en streamingplatform skal stå til ansvar for overføring til almenheden af beskyttet indhold af programmer som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 2001/29/EF.
- 10 Dette ville være tilfældet, hvis det er tilstrækkeligt, at tredjemands ulovlige handlinger (altså i det foreliggende tilfælde krænkelserne af ophavsretten) bevidst lettes.
- 11 Ville der dog derudover skulle tages hensyn til en særlig viljeskomponent, ville sagsøgte ikke skulle stå til ansvar for en overføring til almenheden.
- 12 Med det tredje spørgsmål ønskes det afgjort, om territorialitetsprincippet finder anvendelse i den foreliggende sag, hvorefter den beskyttelse, som sagsøgeren påberåber sig i henhold til østrigsk ophavsret, kun vedrører Østrig og sagsøgeren derfor kun kan anlægge et søgsmål med anmodning om meddelelse af et forbud, der er begrænset til Østrig.
- 13 I litteraturen kritiseres denne tilgang, og der argumenteres for, at ophavsretlige krav ligesom personlige rettigheder (jf. dom af 17.10.2017, Bolagsupplysningen og Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766) har universel rækkevidde og kan beskyttes på globalt plan af nationale retter, f.eks. fordi der også her foreligger ensartede og uadskillelige anmodninger, som kan indbringes for en ret, som i medfør af den praksis, der følger af Domstolens dom af 7. marts 1995, Shevill (C-68/95, EU:C:1995:61), præmis 25, 26 og 32, samt af dennes dom af 25. oktober 2011, eDate Advertising (C-509/09 og C-161/10, EUC:2011:685), præmis 42 og 48, har kompetence til at træffe afgørelse om helheden af en påstand om erstatning.

- 14 I sin egenskab af ret i sidste instans er OGH (øverste domstol) forpligtet til at anmode om præjudiciel afgørelse, såfremt den korrekte anvendelse af EU-retten ikke er så åbenbar, at den ikke giver anledning til nogen rimelig tvivl. I den foreliggende sag foreligger der sådan tvivl.

ARBEJDSDOKUMENT